

ELS GOVERNS HAN CEDIT EL PODER A LES TRANSNACIONALS

Entrevista a Alejandro Teitelbaum
Juanjo Basterra
21/11/2010
www.gara.net

Alejandro Teitelbaum és advocat. Té 82 anys i al seu llibre “L'armadura del capitalisme”, d'Icaria i Paz con Dignidad, analitza com les transnacionals han teixit una àmplia teranyina amb un objectiu econòmic a nivell mundial amb la complicitat dels governs. Darrere d'aquest poder transnacional també s'hi amaguen objectius polítics i militars.

Alejandro Teitelbaum fou advocat de presos polítics i sindicalistes als anys setanta, després va emigrar a l'Estat francès. En el marc de la ONU va representar a la Federació Internacional de Drets Humans i després a una organització d'Amèrica, Societat Americana de Juristes, fins el 2006. “Em vaig cansar del treball a la ONU, perquè el vaig trobar improductiu, pels pocs resultats”. En la seva carrera Teitelbaum va introduir, a més de la lluita contra la impunitat de les violacions dels drets civils i polítics, la impunitat dels drets econòmics, socials i culturals amb els que compten les transnacionals.

Tot aquest treball continua a la ONU, però “després d'un projecte fluix” va arribar un contraatac de les multinacionals, que “van posar a tothom al seu lloc. Ja res tirarà endavant”, va dir. Per això, als seus 82 anys segueix dempeus per “despullar a aquestes societats que ja tenen més poder que els estats i que, per altra banda, només representen els interessos econòmics d'uns pocs enfront la resta de la humanitat”.

En “L'Armadura del capitalisme” hi apareixen detallats els efectes econòmics, les concessions dels governs i el negoci que uns pocs obtenen de l'explotació. Per què tenen tan poder les transnacionals?

Des de que va començar la Standard Oil, del vell John D. Rockefeller, han anat escalant en el poder. La globalització neoliberal, que jo denomino l'estat actual del capitalisme, està controlant l'economia no només en el seu aspecte industrial i comercial, sinó en el financer i militar. Quasibé té el control total, amb la complicitat de les èlits polítiques de les grans potències i dels polítics dels països perifèrics en vies de desenvolupament. Ho controlen tot, perquè són amos de mitjans de comunicació, d'universitats i tenen al seu servei a intel·lectuals prestigiosos. La ideologia liberal ho ocupa tot. Tot està dissenyat per formatar el cap de l'home comú per dir que aquest sistema és inevitable i que ens hem d'aguantar.

Això ens duu al desastre, a la dominació d'uns pocs sobre la majoria?

Així és. Miri el que està passant amb el tema de les jubilacions, que ens diuen que s'ha de treballar més anys. En tots aquests temes econòmics i polítics el sistema ens fica al

cap la seva ideologia. I el nucli dur del sistema són les societats transnacionals, el que s'anomena globalització. És el domini de les societats transnacionals del capital financer. Es deslocalitzen quan volen. Tenen un poder immens d'imposició enfront els assalariats, perquè no negocien: o acceptes els seus principis, que sempre es dirigeixen a les retallades econòmiques i socials pels treballadors, o se'n van. Sí, així ho diuen: volem guanyar una mica més, ens n'anem a una altra banda. Ha ocorregut amb varis casos de fàbriques franceses d'automòbils que se n'han anat a Romania, perquè es fabrica més barat, però després ven car a França.

Es pot donar la volta a tant de poder concentrat en tan poques mans?

No tinc resposta. A França amb el tema de l'edat de la jubilació hi ha hagut protestes, però, al final, Nicolas Sarkozy s'ha sortit amb la seva. Ens diu que s'ha de salvar la Seguretat Social, però el que tracta és de salvar el capital financer, no a la Seguretat Social. El que passarà és que la gent se n'adonarà de que amb la jubilació pública retallada no li arribarà i aportarà a una jubilació privada.

La pensió privada pot fer fallida, la pública no.

Sí. Ja va passar a Estats Units. El sistema públic és una garantia per tots. En allò fonamental, no vaig escoltar que ningú plantegés el problema de jubilació, és a dir, que la gent pogués viure després de deixar de treballar, sigui un problema econòmic de fons. La societat amb el seu treball produeix béns socials, i com a conseqüència, hi ha un consum social. Per què es planteja el futur de les pensions en termes financers si té a veure amb el repartiment del pastís? Hi ha una gran quantitat de béns i serveis produïts, si no arriben per a tots, és perquè, entre la producció social i el consum social hi ha l'apropiació privada. Hi ha gent que es queda en el camí amb la major part del pastís. Per això no arriba el pastís necessari a tots els ciutadans, els vells inclosos.

Per què creu que ningú ho diu així de clar?

Ningú ho diu perquè és posar en qüestió l'actual sistema capitalista. En moments de protesta i de lluita hi ha d'haver gent que ho digui clarament. A França no es va aconseguir, perquè Sarkozy es va mantenir ferm; es van fer vagues en sectors estratègics, però no es va poder mantenir una vaga revolucionària, perquè la gent ha de treballar per poder viure. El que està clar és que el sistema públic de pensions és la millor garantia de futur. No hem de renunciar-hi, tot i que la pressió del capitalisme va en direcció oposada.

Falta una resposta clara des de l'esquerra?

Falta una resposta política coherent. Els socialistes, a França, s'ho van callar. Altres grups més petits, que se'n podria esperar una resposta més coherent i millor, tampoc la van donar. Es van limitar a dir: la jubilació als 60 anys o s'ha de distribuir la riquesa, però ningú va posar en qüestió el sistema. Se sap que les coses van malament, però no se sap com fer-ho perquè canviïn.

Quina recomanació fa perquè es rebutgi un empitjorament de les pensions que és una onada que ja recorre per la Unió Europea?

A les manifestacions van sortir al carrer els nois. La premsa burgesa es va burlar d'ells, dient que les guarderies havien ocupat els carrers. Tenen raó, perquè quan acabin l'escola, hauran d'anar a treballar, però es pregunten si hi ha més vells treballant hi haurà menys oferta de feina.

Si no hi ha feina, no es cotitza.

El problema a França es troba, segons una estadística oficial, en que des de 1975 a 2009, és a dir, en 35 anys, la productivitat es va multiplicar per 2,3 vegades, i la població només va créixer un 25%. Una persona produeix en aquest moment quasi dues vegades i mitja més que fa 35 anys. Si augmenta la productivitat, s'ha de disminuir el temps de treball. Baixar a les 35 hores, perquè treballi més gent i es nodreixin les caixes de la Seguretat Social. No es pot seguir treballant amb jornades de 40 hores, perquè es produeix en excés.

Les 35 hores han fracassat?

La idea era bona. A França, es van imposar les 35 hores, però es van congelar els salaris i, per altra banda, legislativament va anar-se adaptant fins que es van liquidar. A Noruega treballen 34 hores i viuen molt bé. El secret es troba en que els ingressos per les vendes de petroli dels seus pous del mar s'han guardat a les caixes de l'Estat i s'utilitza per finançar les jubilacions. Han sabut administrar. No és un país socialista. La gent veu a França un sistema de Seguretat Social bastant avançat, ningú vol perdre'l. S'ha de defensar això. El sistema capitalista està ficat en una gran contradicció: on no pot, genera molts desocupats que no aporten a les caixes de jubilació. No hi ha treball per tothom mantenint aquestes jornades. Haurien de reduir la jornada, però els patrons no volen. La jornada llarga de treball és el que dona aquest guany suplementari.

Si es demanen millores, les empreses es deslocalitzen i, de fet, dins de la UE existeix el dumping social per aquest trasllat d'empreses entre països.

Té raó. Es fabriquen automòbils francesos a Romania i es venen a França. Efectivament hi ha dumping social. Als francesos, com a la resta, no els convé que els romanesos guanyin deu vegades menys, perquè l'empresa se'n va i els deixa sense treball. Un problema difícil de resoldre que la solidaritat dels treballadors hauria de solucionar.

Falta consciència obrera davant les multinacionals?

El poder transnacional s'arregla perquè creixi la competència entre els treballadors. El xinès guanya deu euros per dia, i d'això se n'aprofita el treballador francès, que compra roba xinesa molt barata. Nota menys que el seu salari és petit. Si va a una botiga de luxe, li costarà molt, però si són uns pantalons xinesos li costarà poc. Al patró li convé, perquè l'obrer no reclamarà més salaris. No veig que hi hagi una força política a cap lloc que vagi

al fons de les coses. Aquestes reunions internacionals amb l'eslògan de “un altre món és possible” no vol dir res. Hi ha gent que es diu d'esquerres, filòsofs i polítics que li estan donant un respir al capitalisme. Avui un capitalista necessita unes hores per forrar-se sense fer cap servei a la societat.

Què ha pretès amb el llibre “L'Armadura del Capitalisme”?

És el resultat de les diferents experiències dels anys noranta. La situació actual del capitalisme és de violència, la opressió és violència. El primer que s'ha de fer és adonar-nos de com funciona aquesta societat en el pla financer i econòmic.

Funciona malament?

Sí. Només per uns pocs funciona molt bé. Fa uns dies vaig llegir que els operadors financers d'Estats Units rebran 143.000 milions de dòlars en compensacions. L'any passat es va reunir el G20 per posar un límit als operadors. Un any després guanyen més que mai. Sarkozy ens va dir que s'havia de moralitzar el capitalisme. La realitat és que des de l'any passat grans grups financers guanyen més que abans. La desocupació ha crescut, els salaris es congelen o baixen, i no passa res. Les diferències cada cop són majors. Aquesta és l'armadura del capitalisme, els servidors que té al seu voltant i que el protegeixen enfront la població.

La crisi només afecta als mateixos de sempre: els treballadors, els exclosos i els pobres?

Miri, l'altre dia un director de l'empresa LVMH (Moët Hennessy Louis Vuitton) d'articles de luxe, va vendre els seus stock options i va guanyar en un dia 18 milions. Un bon salari, per exemple, són 2.500 euros. Què hauria de fer una persona treballant, donant classes, en un hospital, fent un servei a la societat per guanyar 18 milions d'euros. Bé, quinze persones amb un salari de 2.500 euros haurien de treballar durant 40 anys per aconseguir el que el directiu de LVMH va aconseguir en mitja tarda. Aquests quinze tipus fabricant, prestant serveis, conduint autobusos, etc tardarien quaranta anys i sense fer cap servei a la societat. Hi ha quelcom que no va bé i ocorre per la complicitat dels líders polítics.

Canviarà aquesta situació?

L'únic que podem fer és seguir entenent el que passa. Estic ficat en l'esquerra des de fa més de 65 anys. No perdo l'esperança, però això va a pitjor. El G20 ens va dir, com un altre exemple, que s'hauria d'acabar amb els paradisos fiscals, però és impossible perquè són part de les potències.